

Reactie van het Register Belastingadviseurs op de internetconsultatie alternatieven voor huidige lucratiefbelangregeling

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	2
2	Algemeen.....	2
3	Visie van het RB.....	2
3.1	Algemeen.....	2
3.2	Alternatief a.: heffing als loon dan wel als resultaat uit overige werkzaamheden.....	3
3.3	Alternatief b.: multiplier voor de heffingsgrondslag van box 2.....	4
4	Commentaar RB op de gestelde vragen.....	5
5	Conclusie.....	7

1 Inleiding

Het Register Belastingadviseurs (hierna te noemen: RB) heeft met belangstelling kennisgenomen van de ter internetconsultatie aangeboden alternatieven voor de huidige lucratiefbelangregeling ex artikel 3.92b en artikel 3.95b Wet inkomstenbelasting 2001 en reageert graag op de twee voorgedragen nader uit te werken denkrichtingen.

2 Algemeen

Het RB hecht eraan vooraf in zijn algemeenheid op te merken dat de lucratief belangregeling, zoals ook door de onderzoekers terecht gememoreerd, in de praktijk een redelijk goed werkende regeling lijkt te zijn. De hoeveelheid rechtszaken over de per 2009 ingevoerde lucratiefbelangregeling is beperkt. In de praktijk is het veelal gebruikelijk om ter zake vooroverleg te hebben met de Belastingdienst over de fiscale consequenties van participatieregelingen.

Met die constatering, hecht het RB er wel aan op te merken dat de lucratiefbelangregeling in de praktijk ook (onderbelichte) schaduwkanten kent en zich bepaald niet slechts richt tot managers in het private equity en venture capital. Veel min of meer gewone participatieregelingen voor het management in geheel andere sectoren worden met deze regelgeving geconfronteerd. Ook in de sfeer van reguliere bedrijfsopvolgingen wordt de lucratiefbelangregeling met regelmaat van toepassing geacht. Tot slot is de borging van de heffing in situaties waarin grensoverschrijdend wordt gewerkt, op zijn best matig uitgewerkt.

3 Visie van het RB

3.1 Algemeen

Blijkens de brief van 13 februari 2025 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer heeft de lucratiefbelangregeling tot doel om vermogensbestanddelen te belasten die (fonds)managers binnen de private equity- en managementparticipatiepraktijk als onderdeel van hun beloningsstructuur ontvangen. Het zou gaan om vermogensbestanddelen waarmee zeer hoge rendementen kunnen worden behaald, die niet in verhouding staan tot het geïnvesteerde bedrag of het te lopen risico.

Inherent aan veel investeringen is dat zich de kans op zeer hogere rendementen voordoet. Het is dan ook de vraag waarom slechts heel specifieke vormen van investeringen worden aangemerkt als lucratiefbelang. Ook is onduidelijk wanneer een rendement zeer hoog is.

Als voorbeeld zou het volgende kunnen gelden: wie in het jaar 2015 voor een bedrag van Euro 3.500 investeerde in aandelen Rheinmetall AG, kon daarmee 100 aandelen kopen. Diezelfde aandelen zouden vandaag ruim Euro 125.000 waard zijn. Dat is een rendement van bijna 350% per jaar.

Het RB geeft in overweging, mede gelet op de voorgenomen en noodzakelijke aanpassingen in de Box 3 heffing, om de heffing op de behaalde rendementen op het geïnvesteerd vermogen ook als zodanig te belasten in plaats van dat rendement, al dan niet bij wetsfictie, geforceerd te duiden als aan arbeid gerelateerd inkomen. Naast dat dit geforceerd als arbeidsinkomen duiden, leidt tot allerlei systematische problematiek (zoals genietingsmoment, object van de heffing, afbakening ten opzichte van andere investeringen etc.), leidt dit ook tot onnodige problemen op het gebied van de verdeling van heffingsrechten internationaal.

Als zeer hoge behaalde rendementen zwaarder belast dienen te worden, ligt de oplossing in wat het RB betreft in het toe te passen tarief. De reden voor deze suggestie treft u aan in onze visie op het onderzochte alternatief a, heffing als loon dan wel als resultaat uit overige werkzaamheden.

3.2 Alternatief a.: heffing als loon dan wel als resultaat uit overige werkzaamheden

Binnen het systeem van de heffing van inkomsten uit arbeid geldt dat loon, eens genoten, vloeit in het vermogen van de werkende (box 2 of box 3). Binnen dit systeem is het van belang het object van de heffing vast te stellen, vast te stellen wanneer het wordt genoten en wat op dat moment de waarde van het object is. Een voorbeeld is een staatslot. Ontvangt een werknemer uit diens dienstbetrekking een staatslot, dan is dat staatslot het object van de heffing, dat wordt genoten op het moment dat het aan de werknemer wordt verstrekt, waarna het onderdeel wordt van diens vermogen.

Het onderbrengen van de lucratiefbelangregeling vergt een fundamenteel andere benadering. Immers, reden om de lucratiefbelangregeling in te voeren was dat het (ook) voor de Belastingdienst moeilijk is om de waarde van de vermogenstitels op het moment van investeren goed in te schatten.

Die complicatie is slechts te omzeilen door het heffingssysteem aan te passen. In plaats van een voordeel dat is besloten in de verwerving van de vermogensrechten te belasten (het huidige systeem), moet het (latere) rendement van het vermogensbestanddeel worden belast. Voortbordurend op eerdergenoemd voorbeeld van het staatslot: het verstrekken van het lot zelf zou niet langer belast moeten zijn, maar de prijs die erop valt. Een nog verdere verwijdering van het systeem zou zijn: zowel het staatslot als de erop vallende prijs zou worden belast.

Het RB is geen voorstander van een dergelijk speciaal heffingsregime binnen de kader van de Wet op de loonbelasting voor enkele specifieke vormen van vermogenstitels.

3.3 Alternatief b.: multiplier voor de heffingsgrondslag van box 2

Het RB merkt op, uitgaande van de tarieven van 2025, dat de heffing in Box 1 maximaal 49,5% bedraagt. Bij belastingheffing in Box 2 bedraagt de gecombineerde belastingdruk maximaal 38,85% tot 48,8% indien de deelnemingsvrijstelling niet van toepassing is. Indien de deelnemingsvrijstelling wel van toepassing is, bedraagt het belastingtarief effectief 24,5% tot 31%.

Het RB merkt op dat zonder specifieke maatregelen, de tariefrange gaat van 24,5% voor betrekkelijk geringe rendementen, naar maximaal 48,8% voor hogere rendementen. Dat ligt redelijk in lijn met wat in het onderzoeksrapport opgemerkt is, namelijk dat het effectieve tarief daarbij tussen het toptarief in box 1 (49,5%) en het toptarief in box 2 (2025: 31%) zou moeten liggen. Indien bij indirect gehouden beleggingen waarop zeer hoge rendementen worden behaald de deelnemingsvrijstelling niet kan worden toegepast, brengt dat de tariefrange naar tussen de 38,85% en de 48,8%. Een berekening van deze percentages treft u hieronder aan.

- ZONDER deelnemingsvrijstelling is het lage effectieve tarief: 38,85%
 Winst 100 -/- VpB (19%) = 81% netto uitkeerbaar, Box 2 laag (24,5%) over 81% is 19,85%. Totaal: 19% plus 19.85% = 38,85%;
- ZONDER deelnemingsvrijstelling is het hoge effectieve tarief: 48,8%
 Winst 100 -/- VpB 25,8% = 74,2% netto uitkeerbaar, daarover 31% Box 2 tarief = 23%. Totaal: 25,8% plus 23% = 48,8%.
- MET deelnemingsvrijstelling: 24,5% (laag) of 31% (hoog)
 (alleen Box 2 heffing effectief).

Het RB adviseert bij de keuze voor alternatief b de wetgeving omtrent aanpassing van Box 3 af te wachten. Idealiter zou dit ertoe kunnen leiden dat als de heffingsgrondslagen van Box 2 en Box 3 elkaar benaderen, een lucratief belang ook onmiddellijk zou kunnen worden gehouden. Een als aanmerkelijk belang kwalificerend belang zou dan, al dan niet via inbreng in een kapitaalvennootschap, kunnen worden ondergebracht in Box 2 en een niet daarvoor kwalificerend belang in Box 3. Deze variant zou dan tot zo min mogelijk wettelijke afwijkingen voor de lucratief belangen hoeven te leiden. Hooguit tot handhaving van de huidige doorstootverplichting en aanpassing van tarieven. Bijvoorbeeld aanpassing van het tarief van Box 2 voor lucratief belangen naar het tarief van Box 3.

4 Commentaar RB op de gestelde vragen

1. Vindt u dat de huidige lucratiefbelangregeling (op onderdelen) moet worden gewijzigd? Waarom wel/niet en op welke wijze?

Het RB meent dat de lucratiefbelangregeling zou moeten worden gewijzigd. In plaats van het aanmerken van beleggingsinkomen als arbeidsinkomen (bij wetsfictie), verdient het in de ogen van het RB de voorkeur om beleggingsinkomsten ook als beleggingsinkomsten te belasten, dat wil zeggen in Box 2 of Box 3, naar gelang de feiten. Voor zover bij verwerving van de vermogensbestanddelen zich een beloningselement voordoet (omdat de bestanddelen worden verworven tegen een prijs die lager is dan de marktwaarde), wordt in het huidige heffingssysteem dat reeds als arbeidsinkomen belast.

2. Welke voor- en nadelen/risico's ziet u bij alternatief a.?

Het RB verwijst naar haar opmerkingen in paragraaf 3.2. Het belangrijkste bezwaar voor het RB is dat de lucratiefbelangregeling zich slecht verhoudt tot het systeem van Wet op de loonbelasting omdat opbrengsten uit een belang dat als lucratief wordt gekwalificeerd, in feite een opbrengst is van vermogen, geen inkomen uit arbeid. Anders gezegd: dat de arbeid de verwerving van de vermogensbestanddelen mogelijk maakte, maakt niet dat de opbrengst van die bestanddelen ineens een opbrengst uit arbeid is. Daarnaast speelt de thans onzekere uitkomst van de verdragsrechtelijke toepassing van dit alternatief hier een nadelige rol.

3. Welke voor- en nadelen/risico's ziet u bij alternatief b.?

Het RB verwijst naar haar opmerkingen in paragraaf 3.3. Afhankelijk van de uitkomst van de toekomstige wetgeving van Box 3, kan deze variant tot zo min mogelijke wettelijke aanpassingen voor lucratief belangen leiden en zou ingebed kunnen worden in het dan

geldende wettelijke systeem. Waarbij dan alleen keuzes voor wel of niet een afwijkend tarief voor lucratief belangen hoeft te worden gemaakt.

4. Wat zou volgens u een passend belastingtarief voor voordelen uit lucratief belang in box 2 zijn (alternatief b.)?

Het RB geeft in overweging om opbrengsten van vermogensbestanddelen, als die opbrengst 'excessief' is (wat daar de grens ook moge zijn) en die hetzij in Box 2 vallen hetzij in de aangepaste wetgeving van Box 3 worden belast (voor zover zij niet als een aanmerkelijk belang zijn aan te merken), tegen een gelijk tarief te belasten. Hierbij zou dan wel moeten gelden dat de grondslag voor de lucratief belangen die in Box 2 vallen gelijk is aan de grondslag voor de tot Box 3 behorende lucratief belangen. Een tarief gelijk aan het Box 3 tarief lijkt hierbij een logische keuze.

5. Welke factoren moeten worden meegewogen bij uw antwoord op vraag 4.? Bijvoorbeeld de hoogte van de belastingtarieven die de ons omringende landen hanteren voor de voordelen uit lucratief belang.

Naast de arbitraire keuze omtrent de wenselijke hoogte van het tarief, zou moeten worden meegewogen de effecten van internationale inpassing van de heffing bij grensoverschrijdende arbeid/ emigratie en immigratie. Daarnaast zou beter moeten worden afgewogen welke (onbedoelde) effecten kunnen optreden, zoals toepassing van lucratief belang heffing in reguliere werknemersparticipatieregelingen, bij reguliere bedrijfsopvolgingen (inclusief management buy-outs en buy-ins).

6. Welke andere aandachtspunten ziet u bij beide alternatieven?

Het RB verwijst naar paragraaf 3.1.

7. Welke alternatieve regeling ziet u naast de hiervóór beschreven alternatieven, gezien de strekking van de motie om ook onder belastingverdragen te kunnen heffen over voordelen uit lucratief belang?

Het belangrijkste commentaar van het RB is dat het (ook in nationale verhoudingen) wenselijk is om inkomsten uit vermogen ook te belasten als inkomsten uit vermogen en niet, bij wetsfictie, als arbeidsinkomsten.

5 Conclusie

Het onderzoek bevat beslist nuttige en noodzakelijke inzichten. Onderbrenging van de lucratiefbelangregeling in de loonbelasting wordt door het RB sterk ontraden. De voorkeur van het RB gaat uit naar onderbrenging van een lucratief belang in Box 2 of Box 3 naar gelang de feiten. Wat betreft de te onderzoeken alternatieven mist het RB echter een onderzoek naar het (effectiever) belasten van de opbrengsten van de lucratieve vermogenstitels naar wat dier zijn, namelijk inkomsten uit vermogen. Uiteraard geeft het RB daarop, desgewenst, graag een nadere toelichting.

Den Haag, 1 april 2025

Deze reactie is opgesteld in samenwerking tussen de Commissie Loonheffingen en Bureau Vaktechniek van het Register Belastingadviseurs.